

Bernard z Clairvaux

1090/1091 Fontaines les Dijon

20.8.1153 Clairvaux

Církevní reformátor, teolog, mystik. Nejznámější představitel *cisterciáckého řádu*. Kanonizován 1175.

Pocházel z burgundské šlechtické rodiny. V mládí vzděláván u kanovníků u sv. Viktora, kde zažil před sochou P. Marie údajný laktační zázrak, který zásadním způsobem ovlivnil jeho směřování. Nejspíše 1113 vstoupil do kláštera Cîteaux, již o dva roky později byl zvolen opatem nově založeného kláštera Clairvaux.

Rozpracoval řadu idejí cisterciáckého řádu a podílel se na vzniku jeho konstitucí. Jeho ideálem byl asketický život v modlitbě, práci a rozjímání, v němž si duše získává zásluhy pouze naprostou pokorou těla i ducha.

B. působení, ač vždy zůstal mnichem a nikdy nepřijal jinou hodnost než opatský úřad v Clairvaux, se neomezovalo jen na půdu cisterckého řádu. *B.* se stal jedním z nejvýznamnějších představitelů církve své doby. Jeho vliv byl zřetelný zejména za pontifikátu bývalého mnicha z Clairvaux, Eugena III. (1145-1153), který v *B.* viděl jednu z největších duchovních autorit. Politické působení *B.* dosáhlo vrcholu v době přípravy II. křížové výpravy, již horlivě propagoval; mimo jiné tehdy oslovil i českého knížete Vladislava II.

Své teokratické názory shrnul ve spisu *De Consideratione*, věnovaném Eugenu III. Jako teolog zastával konzervativní stanovisko, opakovaně vedl bohoslovecké spory, mimo jiné s Petrem Abélardem, jehož racionalistické názory potíral, neboť cestu k poznání pravdy viděl nikoliv v rozumu, ale v kontemplaci a mystickém ponoření se do Boha. *B.* je pokládán za jednoho z otců středověké křesťanské mystiky, jež vycházela z jeho citově prožívané víry. *B.* poezie, věnovaná z velké části P. Marii, přispěla k šíření mariánské úcty v západním křesťanství.

B. po sobě zanechal objemné literární dílo, traktáty, mystické spisy, i rozsáhlou korespondenci.